



Persbericht

Luxemburg, 24 januari 2022

5G in de EU heeft booster nodig

In een speciaal verslag dat vandaag wordt gepubliceerd, roept de Europese Rekenkamer (ERK) op een nieuwe impuls te geven aan de uitrol van 5G, de nieuwe wereldwijde draadloze norm voor mobiele netwerken, in de EU. De lidstaten hebben aanzienlijke vertraging opgelopen bij de implementatie van hun 5G-netwerken, waardoor de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU op het gebied van toegang en dekking in gevaar komt. Tegelijkertijd zijn verdere inspanningen nodig om beveiligingskwesaties bij de invoering van 5G op een consistente en gecoördineerde manier aan te pakken, aldus de auditors.

5G-diensten zijn essentieel voor een breed scala van toepassingen die tal van sectoren van de EU-economie en het dagelijkse leven van burgers ten goede komen. 5G zou naar schatting tussen 2021 en 2025 het bbp van de EU met 1 biljoen EUR kunnen verhogen en 20 miljoen banen kunnen creëren of transformeren. Hoewel 5G veel groeimogelijkheden biedt, zijn er bepaalde risico's aan verbonden: door het beperkte aantal leveranciers dat 5G-netwerken kan aanleggen en exploiteren, nemen de afhankelijkheid en de risico's in verband met inmenging door "vijandige overheidsactoren" toe.

In haar actieplan van 2016 heeft de Europese Commissie 2025 vastgesteld als deadline voor de uitrol van 5G in alle stedelijke gebieden en op alle belangrijke transportroutes. In maart vorig jaar heeft de Commissie een streefdoel vastgesteld om tegen 2030 te zorgen voor 5G-dekking in de hele EU. De auditors merken echter op dat slechts de helft van de lidstaten deze doelstellingen in hun nationale 5G-strategieën heeft opgenomen. De Commissie heeft de lidstaten ondersteund bij het bereiken van deze doelstellingen door middel van verschillende initiatieven, richtsnoeren en financiering. De verwachte kwaliteit van 5G-diensten heeft zij echter nooit duidelijk omschreven. De auditors benadrukken dat dit zou kunnen leiden tot ongelijkheden in de toegang tot en de kwaliteit van 5G-diensten in de hele EU, waardoor de "digitale kloof" nog groter wordt.

"Tussen nu en 2025 zal in de EU tot 400 miljard EUR worden besteed aan de ontwikkeling van 5G-netwerken ter ondersteuning van de toekomstige economische groei en het concurrentievermogen. Omdat veel lidstaten achterlopen, plukt de EU nog lang niet de vruchten van 5G", aldus Annemie Turtelboom, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. "Bovendien blijft de aanpak van de lidstaten inzake de veiligheid van 5G, en vooral de noodzaak van een gecoördineerde aanpak, een kwestie van strategisch belang voor de technologische soevereiniteit en de eengemaakte markt van de EU."

Alle lidstaten, met uitzondering van Cyprus, Litouwen, Malta en Portugal, hebben de tussentijdse doelstelling van 2020 behaald dat ten minste één grote stad toegang tot 5G heeft. Veel EU-

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

landen liggen echter niet op schema met de uitrol van hun 5G-netwerken. De Commissie acht de kans dat deze doelstelling voor 2025 wordt gehaald voor 16 EU-landen in het beste geval middelgroot (Oostenrijk, Tsjechië, Estland, Duitsland, Ierland, Litouwen, Malta, Nederland, Polen, Portugal en Slovenië), en in het slechtste geval klein (België, Bulgarije, Kroatië, Cyprus en Griekenland). In november 2021 hadden 23 lidstaten de EU-richtlijn, waarin onder meer termijnen zijn vastgesteld voor de toewijzing van 5G-pioniersbanden, nog steeds niet omgezet. De auditors benadrukken dat in dit uitvoeringstempo de EU-doelstellingen voor het huidige decennium zeer waarschijnlijk niet zullen worden gehaald.

De uitrol van 5G gaat gepaard met beveiligingskwesties. In de EU-lidstaten gevestigde leveranciers zijn verplicht de normen en wettelijke voorschriften van de EU na te leven. Zes van de acht grootste leveranciers, zoals Huawei (China) en Samsung (Zuid-Korea), zijn echter niet in de EU gevestigd. Wetgeving in derde landen kan aanzienlijk afwijken van de EU-normen, bijvoorbeeld wat betreft de bescherming van persoonsgegevens. De auditors uiten hun bezorgdheid over het feit dat gebruikers in de EU mogelijk worden onderworpen aan buitenlandse wetgeving wanneer controlecentra in niet-EU-landen staan. De Commissie heeft snel gereageerd toen de beveiliging van 5G een belangrijke kwestie werd op EU-niveau: de EU-toolbox voor 5G-cyberbeveiliging werd in januari 2020 vastgesteld. Dit kwam echter te laat voor een aantal mobiele-netwerkeexploitanten die hun leveranciers reeds hadden geselecteerd.

De auditors merken ook op dat er, ondanks de grensoverschrijdende aard van de kwesties inzake de beveiliging van 5G, weinig openbare informatie beschikbaar is over de wijze waarop de EU-landen beveiligingskwesties, en in het bijzonder de kwestie van leveranciers met een hoog risico, aanpakken. Dit maakt het voor de lidstaten lastig om een gecoördineerde aanpak te volgen. Het beperkt ook de mogelijkheid voor de Commissie om verbeteringen in de veiligheid van 5G-netwerken voor te stellen. De auditors constateerden dat, aangezien de in de toolbox opgenomen maatregelen niet bindend zijn, de lidstaten in de praktijk uiteenlopende benaderingen hebben toegepast wat betreft het gebruik van apparatuur van specifieke leveranciers of de reikwijdte van de beperkingen ten aanzien van leveranciers met een hoog risico. Indien de lidstaten leveranciers met een hoog risico zonder overgangperiode van hun netwerken uitsluiten, kan dit bovendien hoge vervangingskosten met zich meebrengen. Momenteel is het niet duidelijk of compensatie voor dergelijke kosten als staatssteun kan worden beschouwd en of dit in overeenstemming zou zijn met de mededingingsregels van de EU.

Tot dusver heeft de Commissie niet beoordeeld wat de impact kan zijn wanneer een lidstaat zijn 5G-netwerken bouwt met apparatuur van een leverancier die in een andere lidstaat als leverancier met een hoog risico wordt beschouwd. Een dergelijk scenario kan gevolgen hebben voor de grensoverschrijdende veiligheid en zelfs voor de werking van de eengemaakte markt van de EU zelf, waarschuwen de auditors.

Achtergrondinformatie

Speciaal verslag nr. 03/2022 “Uitrol van 5G in de EU: vertragingen bij de invoering van netwerken, waarbij beveiligingskwesties nog niet zijn opgelost” is beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).

Het huidige verslag vormt een aanvulling op ander werk dat de afgelopen jaren is verricht, met name de analyse van [de respons van de EU op de Chinese staatsgestuurde vesteringsstrategie](#) en het briefingdocument over het [EU-beleid inzake cyberbeveiliging](#), alsook de speciale verslagen over de [digitalisering van het Europese bedrijfsleven](#) en [breedband in de EU-lidstaten](#).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsook aan andere belanghebbende partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit de sector en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact

Persdienst van de ERK: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — M: (+352) 691 553 547